

300 angleških bombnikov je uničevalo Porenje in industrijo pri Parizu

Samo skupina nemških bombnikov, ki je lansko leto priletela nad Londona, je bila večja. — Glavni cilj angleških avijatičarjev je bil Koeln ob Reni.

London 6. aprila. — Več kot 300 angleških bombnikov je obiskalo tekonočnem noči nemško industrijo ob reki Reni in v predmestju Pariza. Ta zračna sila je bila največja, kar jo je poslala danes Anglija nad nemško ozemlje. Samo ona je bila še večja, ki so jo poslali Nemci prošlo leto nad London, ko je prihrumelo nad 400 bombnikov preko Rokavskega preliva.

Eden glavnih ciljev angleških avijatičarjev so bile nemške tovarne pri Koelnu ob Reni. Toda obiskali so tudi tovarne pri Genevilliers, tri milje od Pariza, kjer izdelujejo dele za letalske motorje in drug važen material za Nemce.

V več kot polovica od 300 angleških bombnikov je odletela nad Koeln, ki je dobil s tem že 105. obisk angleških bombnikov. Angleško zrakoplovno ministrstvo trdi, da so bombniki v tem poletu zmetali nad 1,000 ton uničujočih in zažigalnih bomb vse od Havre do reke Rene.

Štirimotorni Stirlingi so nosili po 8 ton bomb vsak. Vsa angleška izguba s tega poleta šteje pet bombnikov, kar je zelo malo. Ko so lanskega novembra angleški letalci poleteli nad Berlin, so izgubili 37 letal.

Oljubljajo farmarjem dovolj delavcev za pomoč

Columbus, O. — Wade Hammond, direktor vladne posredovalnice za delo naznanja, da bo njegov urad storil vse v svoji moči, da bo preskrbel ohijskim farmarjem delavce. Ampak, pravi, Hammond, farmarji ne bodo dobili izkušnih poljedelcih delavcev, ker jih ni. Dopolniti morajo bodo morali farmarji sami navaditi dela na kmetijah.

Ta urad je razposlal 262,000 pisem farmarjem vprašanja, koliko delavcev bodo letos potrebovali. Odgovor je prišel od 1572 farmarjev, ki vprašajo od enega do štirih delavcev.

Japonci že tri dni v vsi silo napadajo na Filipinih

Washington, 6. aprila. — Japonci pošiljajo že tri dni val za val na polotok Bataan, kateri brani ameriško-filipinska vojska pod poveljstvom generala Wainwrighta. Japonci so tresli dan nekoliko napredovali. Poročilo vojnega oddelka nam kaže, da pomaga Japoncem v napredovanju in bombniki. Japonci so dobili z velikimi izgubami popolnoma ozemlje. Že od sobote so pognali Japonci vso svojo vojsko na ameriške pozicije. Ameriški vojski čete se ljuto odbojno, dočim so Japonci očividno namenjeni, da za vsako ceno pretrgajo ameriško linijo.

K molitvi

Članice podružnice št. 25 SZZ se priprave, da se udeležijo nočnega molitvenega srečanja v soboto 18. aprila v mestnem avditoriju. Vredni krožek ji bo pa izšel zadnjič. V sredo ob 8. uri bo naj se udeležijo pogrebnih cerkev sv. Vida.

Naj pride po izgubljenosti identifikacijska karta, socialna karta in drugo, glase na ime Joseph F. Marko, ki je bilo najdeno in lastnik tega v našem uradu.

Živijo, fantje!

Včeraj smo mislili, da gledamo vojaško parado kje v Ljubljani, in ne v Clevelandu. Ko so vojaške edinice včeraj popoldne obiskale vse industrijsko okrožje po mestu, se je vila dolga vrsta, trukov tudi po naši St. Clair Ave. Vojaki so po slovenski naselbini veselo mahali v pozdrav in nam po slovensko klicali navdušeni živijo! In če povemo, da se je vozil na čelu povorke slovenski župan Frank Lausche, potem je imela parada res precej slovensko lice.

Za Nemčijo bo kmalu delalo 4,000,000 sužnjev

Washington. — Urad za statistiko je iz raznih poročil dognal, da bo kmalu delalo za Nemčijo 4,000,000 nekaj svobodnih mož in žena iz podjarmljenih dežel. Italija je že lansko leto poslala v Nemčijo 300,000 delavcev, 8% od teh žensk. To število se bo kmalu dvignilo na 400,000. Iz Poljske je v Nemčiji zdaj do 1,100,000 delavcev, polovica od teh jih dela na kmetijah. Od tega števila je najmanj 250,000 žensk.

Ameriški admiral padel morje

Washington. — Mornariški oddelak naznanja, da je v veliki nevihti padel v morje vice-admiral J. W. Wilcox. To je že drugi ameriški admiral, ki je izgubil življenje v tej vojni. Prvi je bil admiral Kidd, ki je bil ubit v pristanišču Pearl ob času japonskega napada.

HBZ pošlje 2,000 zabojev življugoslovanskim ujetnikom

Senator Wm. M. Boyd, glavni podpredsednik HBZ nam naznanja, da je glavni odbor na svoji zadnji seji odglasoval, da zajednica kupi in odpošlje 2,000 zabojev življugoslovanskim vojnim ujetnikom v Nemčijo in Italijo. Vsak teh zabojev stane po \$2.50. Odpošiljatev bo pa izvedel ameriški Rdeči križ preko mednarodnega Rdečega križa. Ta akcija HBZ je vse hvale vredna. HBZ bo poslala tudi pet delegatov na vseslovanski kongres v Detroit, Mich., ki bo na 25. in 26. aprila.

Prijeten obisk

Na velikonočno nedeljo je ptica štorklja navsezgodaj zjutraj obiskala družino Mr. in Mrs. Stanley Baraga, 6526 Bonna Ave in jim pustila za pirhe zalo hčerko prvorojenko, ki je že ob rojstvu tehtala čez 9 funtov. Mati in hčerka se dobro počutita v Mt. Sinai bolnišnici. Materino dekliško ime je bilo Sophie Lach. Čestitamo!

Slika kaže, kakšen drenj je okrog pošne vreče, ki je prinesla od doma pisma. Slika je bila vzeta nekje v Severni Irski, kjer so ameriški fantje v garnizijah. Torej pogosto jim pišite. Vlada svetuje pogosta pisma, pa bolj kratka, vsaj toliko sporočila od doma, da so zdravi in da še vedno mislijo nanj, ki je šel na vojsko branit nas, ki smo ostali doma na varnem.

Za en tisoč dolarjev obrambnih bondev bo oddanih na prireditvi fare sv. Vida

V nedeljo 19. aprila se bo vršila v cerkveni dvorani župnije sv. Vida ogromna dobrodelna prireditve, na kateri bo oddanih za \$1,000.00 obrambnih bondev. V ta namen so bili razposlani faranom kuponi, katerih odrezki morajo biti vrnjeni z denarjem vsaj do nedelje 12. aprila.

Prva nagrada bo obrambni bond v vsoti \$500. Druga nagrada obrambni bond za \$100, dve po \$50 v obrambnih bondih in nadaljnih 12 po \$25 v obrambnih bondih. Torej vsega skupaj bo oddanih za \$1000 obrambnih bondev.

Torej res zelo lepe nagrade. Ako kupite kupone, boste pomagali naši cerkvi, domovini in pa samim sebi. Sezite po kuponih in oddajte odrezke z denarjem v nedeljo pri glavnem vходу v cerkev sv. Vida.

V nedeljo večer, 19. aprila, pa pridite v cerkveno dvorano. Bazar se bo pričel že ob šestih zvečer. Tam boste zvedeli, kdo bo dobil te obrambne bonde. Morda boste prav vi med srečnimi, ampak to pa le tedaj, če boste kupili kupone.

Na bazarju bo vsega dovolj za prijetno domačo zabavo. Zato opozarjamo že danes, da tega ne smete na noben način zamuditi.

DeGaulle trdi, da daje Francija orožje Nemcem

London. — General de Gaulle, načelnik svobodne Francije je izjavil, da se izdelujejo torpeda za Nemčijo in Italijo v Toulonu v Franciji. Letos bo Francija zgradila 6,000 letal, trdi de Gaulle. Od teh jih bo dala francoska vlada 5,000 Nemčiji, 1,000 jih bo pa obdržala sama.

Karambol uličnih vozov

Včeraj zjutraj sta trčila dva vozova ulične železnice na mostu Detroit-Superior, 96 čevljev nad reko Cuyahoga. Prvi voz je obstal v temi, ko je skočil z žice električni tok. Drugi voz, ki je vozil blizu za prvim, se je z vsoto silo zalezel v prvi voz, da se je zaril njegov sprednji del štiri čevljev v prvi voz. Trinajst oseb so odpeljali v bolnišnico, kakih 100 je pa smao močno pretreslo.

Joliet. — Pred dnevi je umrl Ludvik Mavrič, vdovec, star 70 let in rojen v Metliki v Beli Kraini, odkoder je prišel v Joliet pred 40 leti. Zapušča sina.

U. S. podmornice so potopile nadaljne 3 ladje Japoncem

Washington, 6. aprila. — Ameriške podmornice nadaljujejo s svojim uničevalnim delom na Tihem oceanu in so potopile Japoncem nadaljne tri ladje, naznanja mornariški oddelak. Pogreznile so eno tovarno ladjo in dva tankerja.

Uradna objava zadnje sobote je naznanjala, da so ameriške podmornice potopile nekeje med Avstralijo in Javo Japoncem najmanj eno križarko ter poškodovale kakega pol ducata drugih ladij, med temi tri bojne ladje.

Ta najnovejša škoda, povzročena Japoncem, je bilo delo dveh ameriških podmornic. Ena je potopila v japonskih vodah sovražno tovorno ladjo, druga pa dva tankerja v bližini Caroline otokov.

Oba tankerja sta bila težko obložena, dasi poročilo ne pove, če sta bila naložena z oljem ali gazolinom. Toda sodi se, da sta vozila kurivo svojim ladjam.

S tem je naraslo število japonskih ladij, ki jih je ameriška bojna sila potopila ali poškodovala, na 206, od katerih se z gotovostjo trdi, da jih je bilo potopljenih 108, med temi 29 bojnih ladij.

Nemško ofenzivo pričakujejo na jugu proti Kavkazu

Moskva, 6. aprila. — Poročila s fronte naznanjajo, da je dospelo na 250 milj dolgo fronto med Harkovom in Taganrogom 99 svežih ruskih divizij, nekako 1,350,000 mož. To dokazuje, da pričakujejo Rusi nemške ofenzive na jugu proti kavkaškim oljnim poljem.

Druga poročila tudi zatrjujejo, da se zbirajo na ruski meji nove romunske čete ter da je poslala Italija nove divizije pehote in letalstva.

Obenem se pa zatrjuje iz ruskih virov, da so nemške divizije, ki so bile namenjene za splanadansko ofenzivo že izčrpane v zimskih bojih. 12. in 24. divizija, ki sta bili določeni za ofenzivo proti Kavkazu, sta že dlje časa v boju proti maršalu Timošenku na južni fronti.

Šole bodo praznovalle 15. aprila MacArthurjev dan

Clevelandski šolski odbor naznanja, da bodo clevelandske javne šole in 120,000 šolskih otrok, praznovalle na 15. aprila MacArthurjev dan. Šolski odbor pravi, da bo počastil največjega junaka teh časov že zdaj in da ne bo šele čakal, da pride njegovo ime v šolske knjige.

Zdaj so "vojni bondi"

Od danes naprej bodo imenovani obrambni bondi "vojni bondi" in obrambne znamke bodo imenovane "vojne znamke." Prodajali se bodo šele potem, ko poide sedanja zaloga obrambnih bondev in bodo prav iste veljave, samo ime bo drugo.

TRIJE SINOV IMAJO RESTAVRACIJE, A OČE JIM JE UMRL OD GLADA

Findley, O. — Brata Nickas, ki vodita v tem mestu restavracije, sta dobila po nekem prijatelju pismo, da jima je lanskega septembra umrl na otoku Kios v bližini Grčije oče in sicer je umrl od glada. Pismo jima je poslal prijatelj družine, ki so ga turški ribiči skrivaj odpeljali iz Grčije v Afriko, kjer se je vpisal v angleško armado. Brata Nickas sta že večkrat poskušala poslati očetu denar, pa jima je zdaj, ko je Nemčija zasedla deželo, to nemogoče. "Človek bi se snedel gnjeva," pravita brata, "če pomisli, da smo v Ameriki trije bratje, ki imamo vsi dobro dohode restavracije, a naš oče je moral od glada umreti." Njiju tretji brat ima restavracijo v Mansfield, O.

NOVI GROBOVI

Frank Brececnik

Včeraj popoldne je umrl v Glenville bolnišnici rojak Frank Brececnik, po domače Kral, star 57. Stanoval je na 844 E. 207. St. Doma je bil iz Ljubljane, odkoder je prišel sem pred 33 leti. Tukaj zapušča soprogo Mary, sina Johna in dve hčeri: Sylvia in Frances, poročena Ray, v stari domovini pa brata Janeza in sestro Antonijo. Bil je član društva sv. Kristine, št. 218 KSKJ in unije pri N. Y. C. Pogreb se bo vršil iz Svetkovega pogrebnega zavoda, 478 E. 152. St. Čas pogreba še ni določen. Naj počiva v miru, preostali so žalje.

Franciška Perpar

Po petletni bolezni je sinoči ob osmih umrla Franciška Perpar, rojena Femeč, stanujoča na 7821 Homestead Ave. Stara je bila 60 let in doma iz vasi Studenec, fara Zatična, odkoder je prišla sem pred 30 leti. Poleg žalujočega soproga Antona zapušča sinove Antona, Josepha in Johna ter hčere Rose, Josephine Skoczen in Angelo, brata Ignaca v Pittsburghu ter Johna v Detroitu. Pogreb bo v četrtek zjutraj ob 8:30 iz pogrebnega zavoda Louis Ferfolia, 9116 Union Ave. v cerkev sv. Lovrenca. Naj ji bo lahka ameriška zemlja, preostali so žalje.

O pokojni Mary Chandek

Kot se nam dodatno sporoča, je bila pokojna Mary Chandek (Perhavec) članica sledečih društev: Svobodnimiselne Slovenke, št. 2 SDZ, podružnice št. 25 SZZ in Janeza Krstnika, št. 37 ABZ. Pogreb bo jutri zjutraj ob devetih.

Poroka

Danes ob devetih je bila v cerkvi sv. Kristine poroka slovenskega para: Primožnik-Arch. Ženin je sin poznane Primožnikove družine iz 928 E. 209. St., Euclid, O., in je vojak Strica Sama in je dobil 10 dopusta. Nahaja se pri topničarjih v taborišču Forrest, Tenn., ter ostane do sobote doma. Nevesta je pa hčerka Mrs. Mary Arch iz 1167 E. 58. St. Vse najboljše želimo mlademu paru v novem stanu.

Calumet, Mich. — Dne 27. marca je umrl drugi star naseljenec John Zalec v starosti 72 let. Rojen je bil v Speharih, občina Vrh v okolici Vinice v Beli Krajini in tukaj je bival 52 let. Zapušča ženo, sedem sinov, štiri hčere, tri brate in sestro.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
JAMES DEBEVEC, Editor

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto \$7.00.
Posamezna številka 3c

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carrier \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 81 Tue., April 7, 1942

BESEDA IZ NARODA

Za naše fante

Dan za dnem se naši fantje poslavljajo in odhajajo v tuje kraje, kamor jih kliče Stric Sam. Fantje odhajajo k vojakom, kjer so pripravljeni boriti se za našo svobodno deželo Ameriko in za nas. Zapustijo svoje starše, brate in sestre, ker jih kliče domovina. Kaj pa mi delamo doma?

Na zadnji seji Ohio Boosters, to so bratska društva, ki spadajo pod okrilje Kranjsko slovenske katoliške jednote, je bilo sklenjeno, da se priredi veselica in ves čisti preostanek se bo porabil samo zato, da se bo tem našim fantom, ki so pri vojakih poslali kakšen dar. To pa zato, da s tem pokažemo vsem tem našim fantom, ki so člani naših društev in naše jednote, da jih nismo pozabili, čeprav so daleč od nas.

Ze sedaj ste vsi člani kakor tudi vsi naši prijatelji prav ljudno vabljeni, da se udeležite v velikem številu te plesne veselice, ki se bo vršila 25. aprila v Slovenskem domu na Holmes Ave. Za plesalce bo skrbel Louis Trebar in njegovi fantje. Vstopnina je samo 40 centov. Pridite, kajti s tem, da pridete na to zabavo, boste sami imeli par ur veselja in obenem pa boste pomagali tudi našim fantom. Pozdrav,

Joseph Gornik, podpreds.
dr. sv. Vida št. 25 KSKJ

Zahvala prijateljem

Dolžnost me veže, da se na tem mestu s hvaležnim srcem in iskreno zahvalim vsem, ki sta me obiskovali v bolnišnici in na doma v času moje bolezn. Najlepša hvala vsem, kateri so se me spomnili z mnogimi voščilnimi dopisnicami, z lepimi šopki in darili. Hvala lepa darovalcem za sv. maše, ki so bile darovane za moje ozdravljenje. Nad vse pa se moram zahvaliti našemu slovenskemu zdravniku J. J. Perkotu, ki se je v resnici potrudil in na vso moč prizadeval, da me je otehl "ta koščeni" s koso.

Zelim in upam, da vam kdaj povrnem bodisi na kateri koli način. Torej najlepša hvala vam vsem, dragi mi prijatelji. S pozdravom,

Julia Lipnos.

JOŽA ŠELIGO: Zadnja Bela nedelja

Kadar je Velika noč zgodaj, se na Belo nedeljo zasnežene zmajne in senožeči pod gozdovi blešče v pomladnem soncu; kadar pa je Bela nedelja sredi pomladi, so strmine vse posejane z zvončki in sadovnjaki med hišami so tudi že vsi v cvetju.

Tako je Bela nedelja pri nas zmirom resnično bela; bele lise po naših bregovih, pod temnimi gozdovi in belo cvetje po vrtovih jo naznanjajo.

"Vstani, Matevž te že čaka!" Tako mi je zaklicala mati v kamro. Polknice so bile še za-

prte, ali skoznje se je v polmrak vlažne sobe zlivala svetloba polnega dne. Ura je bila že osem; sonce je sijalo na prebujajoča se polja in travnike. Ko sem odprl polkna, me je kar zaščemelo v oči, tako čisto je bilo nebo in tako obsijana je bila zemlja.

Na cesti se je ustavil Matevž z rokami v žepih in oblastno, pomežikaje, s hripavim glasom zaklical proti oknu:

"No, ali greš, ali ne?"

Na Belo nedeljo je pri nas prvo žeganje v fari. Na Planinici, kjer je patron nevrni Sv. Tomaž. Samo enkrat v letu je Bela nedelja, in samo enkrat je maša gori.

"Saj mora iti, ko še ni bil pri maši!" se je oglasila mesto mene mati skozi okno, ki je gledalo na cesto.

Hitro sem se oblekel v mašno obleko, se umil, kos kruha in že sem bil na cesti pri mladem prijatelju Matevžu. Res sva bila prijatelja; v šoli sva skupaj sedela in skupaj sva pasla krave po gmajnah in po Mlečnikih. Komaj enajst let sva imela, ali Matevž je imel že ves zguban obraz kakor stavec.

"Pa glej, da bo šel v cerkev!" je še zaklicala mati za menoj in že sva z Matevžem izginila za skednji skozi vas.

Zasmejala sva se. Kdo, le kdo gre na Planinico zato, da bo gori pri maši? Najbrž samo župnik in kruljavi mežnar, pa še kaka stara devica z njima!

Pred nama je šla gruča fantov in deklet v pisanih pomladnih oblekah. Ko sva jih došla, sva stekla mimo in naprej, ker

Ali ste že oddali kupone in denar za veliko prireditel v korist cerkve sv. Vida? Oddajte iste vsaj do 12. aprila!

sva se bala, da naju ne bi zgrabil kak objesten fant za vrat in spodil domov, češ da taki otroci ne smejo k maši na Planinico.

Ko sva bila nekaj korakov pred njimi, se je Matevž meni nič tebi nič obrnil in pokazal veseli družbi jezik; potlej sva stekla naprej, nekdo je za nama zacepetal, da sva jo še bolj ubrala in pustila fante z dekleti daleč zadaj.

Zavila sva s ceste na ržvoženo gmanjsko pot. Illova je bila vsa razmočena in po nekaj korakih so bili najini čevlji taki kakor bi ne imeli nikdar črne barve. Že sva pustila vas za seboj in edina hiša, ki sva še šla mimo nje, je bil Telbanova. Tu ob tej hiši se jenjajo njive in travniki okoli vasi, nad njo so same gmajne, puste strmine, kjer raste le tu pa tam samoten brin med skalami in okoli vsega je rdeča ilovnata zemlja.

Steza je bila že shojena. Pred nama so šli že drugi na žeganje k ubogemu sv. Tomažu in razmencal blato, da sem véasih komaj potegnil čevlji iz njega. Ob stezi je še ležalo blede jesensko listje in ko sva prišla do šopa bukev med ska-

lami, je jesenski žir, ki so ga nametali jeseni polhi, skoraj pokrli stezo in revno travo, ki je boječe poganjala ob straneh.

Z ravninice, ki se je za skalami in skrivenčenimi bukvami nenadno odprla, se je že videla pod senožeči cerkev na Planinici. Zdaj je naju vodila pot skozi zarasle gozdove. Ilovnata tla so se počasi izgubila: med gozdovi je postajala zemlja vedno bolj črna in na gozdni poti, ki edina vodi k cerkvi, so stale široke temne luže. Kmalu sva prišla iz temnih senc smrekovih dreves.

Sredi strme in gladke senožeči je tu pa tam poganjala samotni grm in prav na sredi se je dvigala v nebo visoka siva skala kakor spomenik, ki ga je tu postavil v davnih časih naš kmet v spomin, da je tod okrog nekoč poganjalo iz tal samo kamenje, ki ga je on izruval in zemlji dal prostora in sonca, da je zazelenela.

Z Matevžem sva se pogovarjala o poljih, ki smo jim jeseni tod nastavljali pasti po drevesih in po luknjah, ki jih je vse polno tod po naših že napol kraških tleh. Govorila sva o paši in o pastirjih, najinih tovariših in o igrah, ki smo jih imeli vsako leto po gmajnah. Po mnogih ovinkih in zavojih, ki jih dela po senožeči kolovozna pot, sva se v pogovoru kar nakrat znašla sredi ljudi, ki so se prerivali okoli edine stojnice, med brstecim sadnim drevjem, ki je zasajeno okoli dveh samih samcatih hiš na Planinici. Edino te dve hiši imata ta dan žeganje. Dva bogata kmeta v samotni kraljujeta vsem tem senožetom in gozdovom daleč naokoli. Cerkvica, ki stoji nad hišama je tako majhna, da vanjo ne gre niti sto ljudi. Sezi-dali so jo menihi iz Bistre, ki so nekoč bili gospodarji vse te obsežne zemlje od Krima preko ravnine okoli Ljublanice do Horjulskih bregov. Sem so hodili na lov in da so lahko ostali kar več dni gori, so zgradili kapelico sv. Tomaža, da so v njej maševali.

Sami mladi ljudje so šumeli okoli stojnice in cerkvice. Mali, ubiti zvon, ki so ga edinega pustili v fari, ko so v vojni vse druge pobrali, je zazvonil k maši.

Z Matevžem sva se spogledale. "Ali greva v cerkev, ali v Ledeno jamo?" je vprašal Matevž in uprl vame vse prezgodaj ostareli obraz z ubitimi očmi. "Ne, greva v Ledeno jamo!" sem kar bolj potihlo odgovoril.

Prihuljeno sva se splazila za cerkvico in se na oni strani spustila po senožeči in skoraj zdrčala v dolino, ki je vsa obdana od temnih gozdov in vanjo ne vidiš od nikoder. Matevž je kazal pot.

Kako me je imel rad! Toliko let je imel kakor jaz in vendar je vedel, da mi mora biti vodnik, ker je moj blede obraz kazal, da sem neskončno bolj mehak, kakor je on, in ko sva prišla v dolino ter se prerivala skozi goščo, je vedel, da vame ne smejo udarjati veje.

Razmaknil je leskovo šibje in po strmi drči sva se spustila v jamo.

Ogromno odprtina se je pokazala iz vejevja in v dnu so odmevale najine stopinje. "Ali bi kapnike?"

Matevž ni čakal mojega odgovora. Zgrabil me je za roko in zdrčala sva po strmini, polni gruša v globel, ki je bila vedno bolj temna. Prižgal sem žepno električno svetilko, ki sem jo bil ukradel očetu, preden sem odšel z doma. Prišla sva na dno. Od stropa so visele bele, debele sveče velike in majhne in se izpreminjale v svetlo, bi v vseh mogočih barvah.

Mraz je bilo, da sem se stresel. "Daj sem," je dejal Matevž in mi potegnil iz rok svetilko ter se pognal proti steni.

Zamolcklo je odmeval njegov glas po ogromni kameniti dvorani. K steni je prislonil velik kamen in se vzpel po vlažnem zidu.

"Nikar, Matevž!" sem zaklical. On pa se mi je samo zamajejal in že je plezal po skalah proti stropu, kjer so viseli dolgiravni kapniki. Nihče ni še podobnega odtrgal. Pa bi ga Matevž?

Že je bil pri vrhu. Zgrabil je za kapnik in ustna so mu šla na smeh. Svetilka mu je sijala naravnost v obraz.

Naenkrat se mi je zazdelo, da se je ves strop zamajal. Odtrgala se je velika sveča in z njo se je odtrgal Matevž.

Zamižal sem, na vlažen grušč je pal Matevž; in kapnik, ki ga je držal v roki, se je preklal čez pol. Brez krika je Matevž oblezal med okroglim kamenjem.

Vrhu jame so se začeli glasovi. Bled in ves tresoč se sem zaklical med fante, da je Matevž padel...

Nisem videl gmajne, ne sonca, ki je sijalo nanje, ko sem se vračal domov.

Matevževa bela krsta je v terek po Beli nedelji izginila v jami.

Vsako leto se na Belo nedeljo spominam nanj, ki je bil moj prvi prijatelj v življenju, ki je pasel z menoj in je nekoč pozimi v mraku k meni prijel: "Kruha nimamo! Danes še nisem nič jedel!" — On mi je prvi pokazal, kako lep je svet, kako lepe so gmajne z gabri brinj in bori; ob njem sem prvič začutil, kaj je glad; prvič sem pričel razmišljati, zakaj je na svetu tako gorje, da nekateri nimajo kruha.

Odšel sem v mesto v šole. Drugo leto sem Belo nedeljo že preživel med zidovi ali spomnil sem se vedno, kako lepo je ta dan doma in kako lepo šumi drevje okoli hiše, kako gozdovi s Planinice pošiljajo pomladni pozdrav na grob prijatelja iz mladih let, na grob, ki je že zdavnaj prekopan in ga je morda pozabila tudi Matevževa mati...

Kaj je misijonar?

Misijonar je apostol. Kristus je zbral 12 apostolov in jih poslal oznanjat evangelij po vsem svetu. Naslednji 12 apostolov so misijonarji. Oni gredo k poganskim narodom in jih pridobijo za Kristusa.

Misijonar je učitelj narodov. Kamorkoli pride misijonar začne širiti omiko. V ta namen ustanavlja šole od najnižjih do najvišjih, skrbi za knjige in vse potrebno.

Misijonar je usmiljen samarijan. V ubogih poganih gleda svoje trpeče brate. Njihova revščina, bolezen, zapuščenost mu gre globoko do srca in ga sili, da pomaga in se žrtvuje za nesrečnike.

Misijonar je bojevnik. Bori se za Kristusovo kraljestvo, zato hoče uničiti satanovo kraljestvo. Iz poganskih src hoče pregnati kralja teme, da se naseli v njih Kristus. Bori se mora tudi proti satanovim pomočnikom.

Misijonar je junak. On ni samo bojevnik, ampak tudi junak. Le kdor je junak, si upa postati misijonar. Misijonsko življenje je težko, polno truda in neprijetnosti. Toda misijonar se vsega tega ne ustraši. Pogumno se loči od domovine in odpotuje v neznane kraje.

Misijonar je mučenec. Koli-kokrat se zgodi, da mora dati misijonar svoje življenje za du-

še. Noben drug stan ne šteje veliko krvavih mučencev. Toda ti diče ne prelije svoje krvi, njegovo življenje mučenca nekrvavo sicer, ki pa je včasih bolj mučno kot krvavo.

Sklonimo se torej v tihih čudovanju pred temi našimi junaki! Oni to zaslužijo. Še bolj prav bomo storili, če jih pri njihovem delu tudi velikodušno podpiramo z molitvijo in denarjem.

Tam od Pivke je bil dom rad je dobro živel, kar mu sicer lahko v čast in priznanje. Če je bil mogoč je napravil, ko, da se je takole opoldne šel pri prijatelju za župnika in ni mogel drugače, da ga je vabil na kosilo.

Pa je bilo tudi potrpežljivo mu gospodu župniku tega dne danskega sodelovanja dovolj preveč, pa je nekega jutra zal kuharici, (resnici na ljubo) moram povedati, da ji je ukazal ni, ker farovski kuharicam ni smel nihče ukazati kvečjem po ovinkih namigov torej župnik je rekel svojih harici tisto jutro:

"Reza, jaz sem se namreč da bom odslej opoldne sam del. Kar je prav, je prav, naj gre ta moj prijatelj, ko časa še drugam v štero. Ko prišel opoldne v farovž, ga stavno odslovi."

"Le name se zanesite spod! Bodo videli, kako bo jemal milo slovo od farovške kuhinje. Samo naj!"

Pa je prišel! Kuharica od enajstih oprezovala pravo, kdaj bo prišel visokostovani gost. In ko ga je dala, kako jo je mosko v protu farovžu, vihteč v roki po okovano palčico, ga je čakal za večna vrata. In je gost odprl in je hotel mimo častne straže v jedilnico se je vstopila pred njim, roke v bok in mu ukazala:

"Danes ne bo nič! Gost ni doma in tudi če bi bil, boste vi danes pri nas na ketu. Kar lepo se potrudite, koder ste prišli. Pa je Cenjeni gost sprva kar besede ni mogel, tako se je čudil nad takim sprejetjem. Nekaj časa stoji in se kuharici naravnost v oči tem se pa zbere in zavpije ves glas, da se ga je sililo vsem farovžu:

"Saj če bi me sam faroven vrgel, bi nič ne reklo, ne bi mar celo v čast šel, pak da me meče ven potu, je kuharce, takega potu pa ne morem požretili! —!" to rekši se obrne, in gre k župniku v sosodno ro.

Naj omenim, da je farovž danes v Clevelandu, torej ko sama izpriča, da je pri pičice resnične.

Na naše prihaja

Tega ne bomo pisali z namenom kakega očitka, češ: kaj vam nismo povedali... ampak z namenom, da bi se komu oči odprle in da bi v bodoče gledal okrog sebe z odprtimi očmi in ne samo predel svojo v svojem lastnem zapečku.

Oni, ki čitajo naše uvodnike, se bodo spomnili, da smo lansko leto na tem mestu vabili urednike vseh slovenskih časopisov v Ameriki k sestanku. Svoje gesto smo opravili z nujno potrebo takega sestanka, da se uredniki pogovore in si začrtajo skupno ali vsaj enako pot glede naše stare domovine, tako v političnem kot ekonomskem smislu. Nam se je zdel tak sestanek absolutno potreben.

Na ta naš apel so se odzvali sledeči uredniki lokalnih časopisov: uredništvo Glasila KSKJ, uredništvo Nove Dobe, uredništvo Zarje in uredništvo Glasa SDZ. Torej pet nas je bilo, ki smo se strinjali s to idejo, pet od 15 slovenskih časopisov.

Od zunanjih je reagiral samo urednik Prosvete, ki je pa rekel, da tak sestanek nima pomena, ker da nimamo programa. Drugi so pa molčali.

Res je, da naš urednik, ki je svetoval sestanek urednikov, ni imel drugega programa kot samo svoje skromno mnenje, da je tak sestanek potreben, a da bi si uredniki sestavili program na tem sestanku.

Saj bi ne bilo potreba bogzna kakega programa. Saj bi zaenkrat zadostovalo, če bi se bili sporazumeli na skupni točki: kako naj pišemo, kako naj delujemo, da bomo koristili rojstni domovini, pa da bomo pri tem zastopali mnenje večine svojih čitateljev oziroma mnenje vseh ameriških Slovencev, ker vsi časopisi bi dosegli, bi rekli, prav vse, ki sploh še čitajo slovenske časopise.

Da smo imeli s to svojo sugestijo prav, nam dokazuje zdaj Prosveta, ki toži, da je akcija ameriških Slovencev, tako v političnem kot religioznem smislu, kar se tiče naše rojstne domovine, na mrtvi točki. Urednik Prosvete toži, da so ameriški Slovenci v tem pogledu čisto otrpneli, pa da i slovensko časopisje v veliki večini ne piše dosti ali pa nič v tem pravcu.

Prosveta pravi v tej obtožbi, da je sama pisala več kot vsi drugi časopisi skupaj. K tej izjavi mi analiziramo to, da če je Prosveta pisala toliko (in je tudi res pisala), pa da je kljub temu ostal narod ravnodušen, to pomeni, da Prosveta nima nič ali malo vpliva, ali pa dokazuje to, kar je morda bolj prav, da en časopis ne bo opravil nič, ali ne dosti.

Tu imamo zdaj dokaz, kako potreben je bil sestanek vseh slovenskih urednikov, da bi si bili začrtali cilje poprej, predno se je sploh pričelo s kako akcijo. Tako so pa ostali tudi uredniki indiferentni. Nekateri pišejo, drugi ne, ali kvečjem priobčajo, kar jim je poslano, kar je nekako avtomatična propaganda, ki nima dosti pomena, vsaj zaleže ne dosti.

Urednik, ki je navezan na svoje lastno mnenje, naganja svoj pisalni stroj iz svojega zapečka in se trudi dati čitateljem nekaj drugega kot kolega pri drugem časopisu. Navadno si ne pusti diktirati od strani kake propagande, pa naj je še za tako dobro stvar. Vse drugo bi bilo, če bi uredniki segli v roke in si sami postavili direktivo. Vezala bi jih kolegialnost in stanovska zavest.

Če kdo misli, kako je urednikom ustrezno s poslano propagando, češ, imamo vsaj s čim polniti list, se moti. Uredniki so si znali najti gradivo tudi prej, ko ni bilo propagande.

To smo napisali za prvo obletnico našega apela za sestanek vseh slovenskih urednikov, na katerega se je odzvalo izmed petnajstih pet kolegov. Pika!

Da se ne pozabi...

Tisti večer še se je nenadoma pojavilo v Kobaridu 50 oboženih fašistov. Pobrali so glavo razbitega Volaričevega spomenika in so jo nesli v slavnostnem sprevedu preko trga. Gredoč so pa udirali v slovenske gostilne in jih pleni-li, pa uničevali slovenske napise s pročelja trgovin. Te napise so znesli na trg, kjer je prejšel Volaričev spomenik, jih polili z bencinom in zažgali. Grmada je gorela z visokim plamenom. Fašisti so plesali okrog ognja in skakali preko goreče grmade, prav kot to delajo divjaki ter pri tem razbijali še ono, kar je ostalo od spomenika slovenskega skladatelja. Nek karabinjer, ki je hotel ustaviti to početje, bi jo bil kmalu skupil.

Ko je grmada pogorela, so odšli fašisti proti župnišču z namenom, da bi ga zažgali. Tam so se jim pa karabinjerji postavili energično v bran ter jih odgnali. Pozno v noč je fašistična tolpa razsajala po Kobaridu ter ustrahovala prebivalce s tem, da je streljala v zaprta vrata in okna.

Drugi dan je dospela še večja banda fašistov iz Turina, Udine, Cividale in od drugod v Kobarid. Zopet so hoteli zažgati župnišče, pa zopet so bili pregnani. Proti večeru so se naložili na vozove in se odpeljali v vas Drežnico pod Krn. Tam so hoteli umoriti župnika in župana ter požgati njihju hiše. Toda oba sta bila pravočasno posvarjena in sta poskajala zavetje v hribih. Fašisti so dospeli v Drežnico malo pred polnočjo in kmalu zatem se je pokazal rdeč petelin in župnišču in v neki gostilni blizu županove hiše. Ko so se vrnili nazaj v Kobarid, so napravili tretji poskus, da bi zažgali županišče.

Iz urada predsednika Slovenske lovske zveze v državi Ohio

Uradno se naznanja vsem lovskim klubom spadajočim k Slovenski lovski zvezi, da se vrši skupna seja zastopnikov vseh klubov 12. aprila ob 10 uri dopoldne.

Seja se bo vršila pri našem solovcu F. Sekiru na 3571 E. 82 St., Cleveland, O. (Newburgh). Vsi klubi so naproše-

ni, da pošljejo prav gotovo svojih dva običajna zastopnika in naj smatrajo to kot uradno naznanilo, ker se ne bo pošiljalo drugih naznanil na klube.

Sprejmite lovski pozdrav in na svidenje pri solovcu Sirku, 12. aprila ob desetih dopoldne. Joseph Lekšan, predsednik.

DEKLETA IN ZENE!

Za boljše spomladanske STERLING sukne in...
direktno iz tovarne po veliko nižjih cenah kakor...
drugje in za zanesljivo postrežbo obrnite se na:

BENNO B. LEUSTIG

ENDicott 3426 1034 ADDISON RD. ENdicott 3426

Sedaj je najboljši čas, da si naročite FUR-COAT...
drugo zimo po najnižjih cenah na WILL-CALL

RDEČA KOKARDA

ROMAN IZ VELIKE REVOLUCIJE

STANLEY WEYMAN

Naj bliži ljudstvo obe stranki, ne samo tistih, ki se mu priljubijo; tistih, ki se zanašajo na njegovo šibkost in nevednost in hočejo s tem, da obtožujejo nas in opravičujejo ljudstvo, postati Retzi in Cromwelli naših dni! Da, gospod predsednik, je nadaljeval, ne meneč se zame, ki sem mu zaman izkušal seči v besedo, med tem ko so ostali člani skupščine brumo vstajali s svojih sedežev, "še enkrat pravim: tistih, ki jih odklikuje poleg Cromwellovega in Retzovega častihlepja samo divjost teh dveh, ne pa tudi njihovo sposobnost!"

Ta krivični očetek me je zadel v živo in burno sem vzrojil: "Gospod markiz, če namigavate s temi besedami name." Saint-Alais se je zaničljivo zasmel.

"Umejte jih, kakor vam drago, gospod." "S prezirom odklanjam to podtakanje!" sem zavpil. "Gospod de Saint-Alais me imenuje Retza in Cromwella!"

"Oprostite," mi je naglo segel v besedo, "ne Retza, ampak takega, ki hoče biti Retz!"

"Toda izdajalca, bodi tako ali tako," sem odvrnil, trudeč se, da bi prekril smeh, ki ga je bil zbudil njegov odgovor. "Vsekako izdajalca! Jaz pa trdim, da je pravi izdajalec tisti, ki daje ob tej uri kralju pogubohodne nasvete."

"In ne tisti, ki prihaja sem-kaj, naslanja se na drhal?" je vprašal Saint-Alais, čigar brezobzirnost ni prav nič zastajala za mojo. "Tisti, ki je sam, pa hoče ustrahovati sto drugih in vsiliti tej skupščini svojo voljo?"

"Gospod goni venomer eno!" sem mu zabrusil, a brez najmanjšega učinka na poslušalce. "Zavračam njegove trditve. Njegova podtakanja naj padejo na njegovo lastno glavo! In da končamo: ne strinjam se s tem protestom, obsojam ga!"

Toda potrpljenje zborovalcev je bilo pri kraju. Vseobče vpitje: "Dovolj je! Vzemite mu besedo!" je pogoltnilo moj

glas in skupščina, ki je imela pred nekaj minutami še tako mirno lice, je v trenutku postala pravi prizor iz blaznice. Nekateri izmed najstarejših članov so obsedeli, a večina je vstala; tisti, ki so bili skočili zapirati okna, so obsloneli pri njih; drugi so planili k vratom, kakor bi se pripravljali, da zavrnejo napad množice. Zaman je predsednik zahteval miru. Njegov glas se je utapljal v neugnanem hrupu, ki je podvil svojo moč, kolikorkrat sem poizkusal govoriti, in je ponehal šele tedaj, ko sem opustil ta namen.

Naposled je gospod de Saint-Alais vzdignil roko in trudoma pripravil skupščino do tega, da je utihnila. Preden sem se utegnil okoristiti s tem, se je oglašil predsednik.

"Skupščina plemstva Quercyjske pokrajine," je rekel naglo, "se je izjavila za to spomenico, ki poudarja naše stare pravice in naš izjemni položaj v državi. Edini, ki ugovarja, je vikont de Saux. Spomenica je tedaj sprejeta."

"Protestiram," sem zaklical z iznemoglim glasom.

"Saj pravim, da protestirate," je posmehljivo odvrnil predsednik in zbornica je iznova udarila v grohot. "Spomenica bo predložena. Vprašanje je rešeno."

Še tisti mah je dobila dvorana običajno lice. Člani, ki so bili vstali, so se vrnili na svoja mesta, nekaj jih je tudi odšlo in predsednik je prešel na dnevni red. Vsaka sled o nevihtih je izginila in vse je bilo spet tako, kakor pred mojim prihodom.

To velja tudi o okolici mojega sedeža; zakaj nobena osamljenost in nobena ločitev od mojih stanovskih tovarišev ne bi bila mogla prekositi tiste, v kateri sem bil nekaj trenutkov poprej. Toda med tem, ko sem imel preje orožje v zalogi in osveto za cilj, je bilo zdaj vse drugače. Moja puščica je bila izstreljena; klavrno sem sedel na svojem mestu, uklenjen v vsiljeno mi molčanje in zajet med poglede tujih oči. Čedale hujša poparjenost se me je polasčala in komaj sem čakal, da bi se lahko odstranil; toda nisem se upal ne ganiti se, ne pogledati okoli sebe.

S trpkobo sem mislil na to, da nisem bil dosegel nikakega resnega uspeha; žrtvoval sem se bil kakor pravi Don Quijote in se brez pametnega razloga pokazal trmastega svojeglavca. Prepozno sem izprevidel, da bi bil lahko odnehal s pridržkom drugačnega mnenja in očeval svoje prepričanje, a zaradi sloge pristal na sklep večine, ki ga nisem mogel izpremeniti. Lahko bi bil . . .

Toda joj, zdaj je bilo vse eno, kaj bi bil lahko storil; važno je bilo to, da nisem bil storil ničesar. Kocka je bila pala. Izjavil sem se bil zoper svoj lastni stan; zatajil sem bil vse, kar mi je šlo po mojem položaju. Postal sem bil tujec med svojimi ljudmi; in hladni nakloni, s katerimi so me pozdravljali tisti, ki so zdaj prihajali mimo mene, so bili vse drugo preje nego komedija z njihovih strani.

Sam ne vem, koliko časa bi bil še prenašal ta mučniški položaj, preden bi se bil ojunatil in odšel; toda iz vnanjega sveta je prišlo nekaj, kar me je osvobodilo ukletja. Vrtar je pristopil k meni in mi je podal pismo. V ognju sovražnih po-

gledov svoje okolice sem ga nerodno odpečatil. Spoznal sem Louisevo roko.

"Ako vam je ostala le še iskrica časti," je pisal, "tedaj me neutegoma poiščite na trati za kapiteljem. Če to storite, se boste še lahko šteli za plemiča; če pa odklonite ali če zamudite le še deset minut, razglasim vašo sramoto po vsem Quercyju. Tisti, kdor preboli zausnico brez osvete, nima več pravice, da se imenuje Adrien du Pont de Saux."

Dvakrat sem prečital to pisanje, med tem ko je vrtar čakal odgovora. Njegov ton je bil okrut in neusmiljen — in vendar mi je srce omagovalo med čitanjem in le s težavo sem zadržal solze vpricho teh ljudi, ki jih ne bi bili razumeli. Ne, Louis me ni mogel več varati. To pismo, ki mu je bilo tako malo podobno, ta poizkus, da bi me zvabil venkaj in me iztrgal nasprotnikom, ki so bili bolj neusmiljeni od njega, je bilo preveč očitna ukana, da bi me bilo moglo zapeljati. Ledena skorja, v katero sem se bil zavil, se je mahoma raztopila. Čeprav nisem bil zato nič manj sam, se vendar nisem več utegnil tako zapuščene. Spomnil sem se, da sem naposled vendarle Adrien du Pont de Saux, ki nisem zagrešil nikakega zločina mimo tega, da sem v svoji pokrajini zagovarjal nazore, ki so jih Lamothe in Mirabeau, Liancourt in La Rochefoucauld zagovarjali drugod; vsa moja krivda je bila v tem, da sem branil pravico.

Toda vrtar je čakal. Vzel sem s pulta pred seboj list papirja in sem napisal nanj odgovor: "Adrien se ne bo bil z Louisem zato, ker je Saint-Alais udaril Sauxa."

Zložil sem list in sem ga dal vrtarju. Nato sem se vrnil na svoje mesto, ves izpremenjen, čuteč v sebi moč, da kljubujem pogledom teh ljudi in sleherni nesreči, ki utegne priti name.

Kakorkoli se je quercyjsko plemstvo z Gontauti in Marignaci na celu branilo teh čustev, prijateljstvo, velikodušje in ljubezen vendarle še niso bile izginile s tega sveta. Tudi če bi trava zarasla sauški drevored in se moj grb ne bi nikoli spojil s saint-alaiskim — radosti, zaradi katerih mi je bilo vredno živeti, vzlic temu še ni bilo konec.

Tako pokrepčan sem vstal in sem hotel oditi. A tisti mah se je vzdignilo razen mene še do dvanajst članov, ki so po drugem prehodu krenili proti vratom, ne da bi skrival svoje sovražne namene; videti je bilo, da me hočejo pri izhodu ustaviti in začetni z menoj prepri. Razburjenje je bilo tolikšno, da je predsednik prestal čitati, čakaje, kakšen bo konec spopada; večina članov, kar jih je bilo še na svojih mestih, je vstala, da bi bolje videli. Uganil sem, da se me hočejo javno lotiti, in srdita radost je izpodrinila v

meni vsa ostala čustva. Stopal sem počasi, toda ne iz strahu. Strasti, ki sem jih celo uro brzdal v sebi, so me spravljale v pravo razpoloženje; za nič na svetu ne bi bil hotel prenatilni razpletka. Prišel sem do znojne stopnice; še trenutek in spopad bi se bil pričel — a tisti mah je udaril skozi zaprta okna nenaden vihar vzkrikov, ki se je bil vzdignil na ulici, in nas je tako osupil, da smo vsi odreeneli. Z odprtimi usti smo prisluhili; tudi tisti, ki preje niso bili ostavili svojih sedežev, so zdaj skočili na nože in celo predsednik sam je prepadeno vprašal, kaj to pomeni.

Namestu odgovora se je hrup ponovil: zmagoslavno, hripavo in zategnjeno vpitje, od katerega so se tresla okna. Poleglo se je, ne da bi prestalo, razlilo se v daljo in spet naraslo. Odkar sem živel, še nisem bil slišal takega krika.

Po malem so se izvijale iz občege hrupa različne besede in se pridruževale druga drugi, dokler se ni ozračje nad vsem cahorskim mestom zamajalo od mrkega bučanja klicev: "Doli Bastilja!"

General Joseph W. Stilwell, ki poveljuje ameriškim četam v Indiji je postal sedaj načelnik štaba v generalissimo Chian Kai-shekovi armadi in ob enem načelnik 5. in 6. kitajske armade v Burmi. On pravi, da so Kitajci in najboljši vojniki na svetu.

Usojeno nam je bilo, da se kmalu navadimo podobnih krikov in se sprijaznimo z njimi kot pogoltnim laježem ulice in zloveščim glasom usode, trkačje na vrata vsega naroda in vseh posameznih ljudi. A tistikrat nam je bilo to še novo in člani skupščine, ne vedoč, ali naj se hučujejo ali vznemirjajo zaradi te nove motnje miru, so se zadovoljevali s tem, da so vprašujoče gledali predsednika in razjarjeno grozili drhali. In res, kdo ji ne bi bil zameril, da je postajala objestna, ko je toliko stoletij vdano igrala vlogo poslušnega psa!

Vpili so vsi vprek; ta je hotel, naj dajo izprazniti ulico, oni je zahteval, naj pošljejo po vojsko, tretji, naj se pritožijo pri intendantu. Zmešnjava je še trajala, ko so se vrata odprla in je stopil eden izmed članov v dvorano. Bil je Louis de Saint-Alais; že prvi pogled nanj mi je povedal, kako silno je razburjen. Dasi je bil drugače najskromnejši in najmirnejši človek, ki ste si ga mogli misliti, je zdaj smelo stopil naprej in z ukazujočim vzmahom roke zahteval poslušanja.

"Gospoda," je izpregovoril s povzdignjenim, zvonkim glasom, "evo nam čudnih novic. Kurir, ki je prinesel pisma za mojega brata, je na ulici govoril z ljudmi. Stvari, ki jih pripoveduje, so neverjetne."

"Kaj pripoveduje? Da čuje mo!" je zahrnelo več glasov. "Bastilja je pala!"

Nihče ni razumel pomena teh besed — kako bi ga bil? — a vsi so obmolknili.

"Kaj mislite reči, gospod de Saint-Alais?" je naposled osuplo vprašal predsednik in vzdignil roko, kakor bi pozival člane, naj molče. "Bastilja je pala? Kako? Kaj pomeni to?"

"V terek jo je zavzelo pariško ljudstvo," je odvrnil Louis z razločnim glasom in bleščočimi se očmi. "Gospoda de Launaya, guvernerja, so hladnokrvno ubili in razmesarili."

"Bastilja zavzeta? Po ljudstvu?" je nejeverno vzkliknil predsednik. "To ni mogoče, gospod. Gotovo ste napak razumeli."

Louis je zmajal z glavo. "Bojim se, da je novica še preveč resnična," je dejal.

"In ono, zastran gospoda de Launaya?"

"Vsekako tudi to, gospod predsednik."

Zborovalci so bledi in prepadeni zrlí drug v drugega, kakor bi si vzajemno zadajali nema vprašanja, med tem ko je dobival krik na trgu vsako minuto polnejši in odločnejši zvok. Plašno so se spogledovali, čeprav še niso mogli povsem ver-

jeti. Bastilja, ki je vztrajala toliko stoletij, naj bi bila zavzeta? In guverner ubit? Saj ni mogoče, je mislil vsak, saj ni mogoče, Zakaj, če bi bilo res tako — kaj pa je delal kralj? In guverner pariškega mesta?" Stari gospod de Gontaut, ki je s težavo pripravil člane do tega, da so za trenutek utihnili, je z besedami izrazil občo misel:

"A kaj je storil kralj? Njegovo Veličanstvo je gotovo neutegoma kaznovalo krivce."

Odgovor je prišel s strani, s katere ga ni nihče pričakoval, in v obliki, ki je bila prav tako nepričakovana. Gospod de Saint-Alais, ki mu je bil Louis podal neko pismo, je vstal s svojega sedeža, držeč v roki razgrnjen papir. Če bi bil utegnil premisliti, bi bil najbrže izprevidel napako, ki jo zagreši s tem, da oznani vse, kar ve; toda novice, ki jih je bil dobil, so mu jemale razsodnost.

"Ne vem," je izpregovoril s posmehljivim glasom, "ne vem, kaj je delal kralj v Versaillesu; a lahko vam povem, kaj je delala vojska v Parizu. Baš francoska garda, je bila tista, ki je vodila napad. Besenval in peščica čet, ki so mu ostale zveste, so se morali umakniti. Mesto je v oblasti sodrge. Profos Flesselles je ubit in Bailly je izvoljen za župana! Sestavili so milicijo, dali ji posebno za-

stavo in jo oborožili. Za generala so imenovali La Fayettea. Mimo tega so . . ."

"Bože moj!" je ves prepaden vzkliknil predsednik. "To je pobuna!"

"Točno, gospod," je odvrnil Saint-Alais.

"In kaj dela kralj?"

Odgovor je bil trpek.

"Tako dober je . . . da ne da ničesar."

"In glavni stanovi? Narodna skupščina v Versaillesu?"

"Ona? . . . Tudi ona ni storila ničesar."

"To pomeni, da gospod Pariz po svoji glavi?" je vprašal predsednik.

(Dalje prihodnjic.)

Stava in jo oborožili. Za generala so imenovali La Fayettea. Mimo tega so . . .

Sram ga je. — Tex, "mascot" pri ameriških marincih se je pregrešil proti vojaškemu predpisu in zato pa je bil degradiran od korporala na prostaka. Potepal se je kar dni in zato pa sta ga vzela v roke narednika N. B. Yarrow in Fred Mergenthaler ter mu porezala korporalske našitke.

Se je zobrnilo. — Britski vojaki pri obedu v poročnem postopku restavracije v Tobruku, Libija. Jasno je videti napis v italijanščini, kar pomeni "Moderni hotel restavracija," sedaj je spremenjeno toliko, da je ta hotel porušen in da je dobil obenem tudi nove gospodarje.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamci Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki . . . Posluje že 48. leto

Članstvo 37,800 Premoženje \$5,000,000

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 127.24

Če hočete dobro sebi in svojim dragim, zavarujte se pri najboljši, najstarejši in nadsolventni podporni organizaciji,

KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

kjer se lahko zavarujete za smrtnino, razne poškodbe, operacije, boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate dobbe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če se nisi član ali članica te močnega in bogate katoliške podporne organizacije, trudi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društer K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago St. Joliet, Ill.